

Briuselis, 2025 m. lapkričio 7 d.
(OR. en)

10518/1/25
REV 1

Tarpinstitucinė byla:
2025/0172 (COD)

SIMPL 56
ANTICI 64
INDEF 61
MAP 19
CSC 307
ENV 566
COMPET 581
ENT 105
MI 421
CHIMIE 52
CODEC 850
EDA

PASIŪLYMAS

gavimo data: 2025 m. birželio 18 d.

Komisijos dok. Nr.: COM(2025) 821 final/2

Dalykas: Pasiūlymas
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS
dėl spartesnio leidimų gynybos parengties projektams išdavimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 821 final/2.

Pridedama: COM(2025) 821 final/2

EUROPOS
KOMISIJA

Strasbūras, 2025 06 17
COM(2025) 821 final/2

2025/0172 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl spartesnio leidimų gynybos parengties projektams išdavimo

{SWD(2025) 820 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Rusijos invazija į Ukrainą parodė, kad reikia stiprinti ES masto gynybos produktų rinką, kuri būtų pajėgi remti valstybių narių gynybos parengtį atsižvelgiant į kylančias grėsmes saugumui. Vykstantis konfliktas atskleidė Europos gynybos aplinkos pažeidžiamumą ir išryškino darnios ir atsparios gynybos pramoninės bazės svarbą. Gerai veikianti ES gynybos rinką yra labai svarbi siekiant užtikrinti, kad valstybės narės turėtų prieigą prie būtinų gynybos pajėgumų, technologijų ir produktų ir galėtų veiksmingai reaguoti į dabartinius ir būsimus saugumo iššūkius.

Kintanti geopolitinė aplinka ES gynybos rinkai daro didelį poveikį: sutrikdytos tiekimo grandinės, padidėjusi gynybos produktų paklausa ir augantis sąveikių ir novatoriškų sprendimų poreikis. Tačiau galiojantys teisės aktai, darantys poveikį ES gynybos rinkai, nėra pritaikyti prie dabartinių iššūkių, o tai trukdo valstybių narių gebėjimui greitai ir veiksmingai reaguoti į kylančias grėsmes. Dabartinė taikos metu sukurta sistema dažnai lėtai reaguoja į neatidėliotinus valstybių narių poreikius ir nesuteikia būtinų paskatų investuoti į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą gynybos srityje, visų pirma siekiant sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms į gynybą, siekiančioms bent 800 mlrd. EUR per ateinančius ketverius metus, kaip nurodyta Baltojoje knygoje dėl gynybos parengties¹.

Reaguodama į šiuos iššūkius, ES privalo imtis veiksmų, kad sustiprintų ES masto gynybos produktų rinką, skatindama labiau integruotą ir konkurencingesnę gynybos pramoninę bazę. Kurdama tvirtesnę ir atsparesnę ES gynybos rinką ir plėtodama būtiną infrastruktūrą, ES gali remti valstybių narių gynybos parengtį, skatinti Europos strateginį savarankiškumą ir prisidėti prie stabilesnės ir saugesnės Europos saugumo aplinkos.

Šis pasiūlymas yra gynybos parengties bendrojo rinkinio dalis. Be kituose aktuose numatyto esamo reglamentavimo supaprastinimo, šiuo pasiūlymu numatoma nustatyti specialią paspartintą leidimų, susijusių su gynybos parengtimi, išdavimo procedūrą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymu siekiama pritaikyti nuostatas, kuriomis reglamentuojama visos ES gynybos rinką, prie dabartinio saugumo scenarijaus, nustatant tikslinius koregavimus, kuriais supaprastinamos administracinės procedūros, mažinama biurokratija ir numatomi lankstesni sprendimai. Šiuo pasiūlymu racionalizuojant procedūras ir mažinant biurokratinės kliūtis siekiama sukurti lankstesnę ir labiau reaguojančią ES gynybos rinką, geriau pasirengusią remti valstybių narių gynybos parengtį ir skatinti konkurencingos ir novatoriškos Europos gynybos pramonės plėtrą.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymu prisidedama prie ES gynybos pajėgumų didinimo ir jos strateginio savarankiškumo stiprinimo tikslų, kartu remiant novatoriškų ir tvarių gynybos technologijų kūrimą. Šiame pasiūlyme nustatyta paspartinta leidimų išdavimo procedūra sudarys palankesnes sąlygas greitai įgyvendinti gynybos parengties projektus ir numatomas investicijas į gynybą, kurių

¹ Baltoji knyga dėl Europos gynybos parengties 2030 m., JOIN(2025) 120 *final*, 2025 m. kovo 19 d.

vertė per ateinančius ketverius metus turėtų siekti bent 800 mlrd. EUR, užtikrinant, kad ES gynybos pramonė galėtų greitai reaguoti į kylančius saugumo iššūkius ir prisidėti prie Europos piliečių apsaugos. Šis pasiūlymas padės racionalizuoti leidimų išdavimo procesą ir drauge sumažinti gynybos bendrovėms tenkančią administracinę naštą ir išlaidas, ir sudarys sąlygas joms sutelkti dėmesį į ES valstybių narių poreikių, susijusių su pažangiausių technologijų kūrimu ir aukštos kvalifikacijos darbo vietų kūrimu, tenkinimą.

Siūlomomis priemonėmis taip pat bus prisidedama prie ES atsparumo ir strateginio savarankiškumo užtikrinant pagrindinių su gynyba susijusių technologijų tiekimo saugumą, kuris yra labai svarbus remiant ES gynybos pajėgumų plėtojimą ir viešąją tvarką bei saugumą. Šiuo pasiūlymu bus skatinama stiprios ir novatoriškos gynybos pramonės plėtra, taigi jis padės sumažinti ES priklausomybę nuo trečiųjų šalių tiekėjų ir sustiprinti jos gebėjimą reaguoti į kylančius saugumo iššūkius.

Pasiūlymas dera su ES politika saugumo, sveikatos ir aplinkos srityse, nes juo nemažinami standartai, o siekiama paspartinti procedūras. Pasiūlymas nedaro poveikio tikrinimo lygiui, numatytam taikytinuose leidimų išdavimo procesuose.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra SESV 114 straipsnis. Šiame reglamente siūlomų priemonių paskirtis – išsaugoti gerą vidaus rinkos, visų pirma ES masto gynybos rinkos, veikimą. Dėl dabartinių geopolitinių aplinkybių ES valstybės narės turi sparčiai didinti savo gynybos parengtį. Tam reikės investicijų į gynybos parengtį, kad veiktų ES masto gynybos rinka (pvz., gamybos įmonės, bandymų įrenginiai ir būtina infrastruktūra). Tokiems plėtros projektams, kuriais siekiama didinti valstybių narių arba ES gynybos parengtį, reikia išduoti keletą leidimų. Padėtis, kai tam tikrose vidaus rinkos segmentuose numatomas daug trumpesnis leidimų išdavimo procesas, keltų rimtą pavojų sklandžiam vidaus rinkos veikimui. Šiuo pasiūlymu užtikrinama, kad leidimų gynybos parengties projektams išdavimo procesas būtų greitas ir suderintas visose valstybėse narėse.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Valstybės narės vienos negali pasiekti pasiūlymo tikslų, nes problemos yra tarpvalstybinio pobūdžio. Gynybos pramonė yra labai integruota ir tarpusavyje susijusi, o bendrovės veikia daugelyje valstybių narių ir yra priklausomos nuo sudėtingų tiekimo grandinių, kurios peržengia nacionalines sienas. Imantis siūlomų veiksmų daugiausia dėmesio būtų skiriama toms sritims, kuriose dėl reikiamų pastangų masto, spartos ir apimties Sąjungos lygmens veiksmų pridėtinė vertė yra akivaizdi. ES lygmeniu nustatant paspartintą leidimų išdavimo procedūrą, pasiūlymu siekiama sukurti vienodas sąlygas ES veikiančioms gynybos bendrovėms, užtikrinant, kad jos galėtų greitai ir veiksmingai padidinti gynybos pramonės gamybą. ES kolektyvinėms gynybos pastangoms reikalingas koordinuotas požiūris, o siūlomas mechanizmas palengvins greitą gynybos parengties projektų įgyvendinimą.

Dėl nepakankamo valstybių narių veiksmų koordinavimo, kai kalbama apie leidimų gynybos parengties projektams išdavimo procesą, galėtų atsirasti reguliavimo lenktynių dėl žemesnių standartų arba tam tikri vidaus rinkos segmentai galėtų įgyti konkurencinį pranašumą. Tokia padėtis būtų nepageidautina, nes darytų neigiamą poveikį gynybos produktų tiekimo saugumui, o tai galėtų pakenkti ES gebėjimui reaguoti į kylančias grėsmes saugumui.

Siūlomas mechanizmas neturi įtakos faktiniam atitinkamų leidimų išdavimo pagrindui, o veikiau sukuria vieną bendrą kontaktinį punktą valstybėse narėse ir lankstesnį prašymų išduoti leidimą nagrinėjimo būdą. Taip gynybos bendrovės galės veiksmingiau gauti atitinkamus leidimus ir kartu bus užtikrinama, kad būtų laikomasi būtinų aplinkos, sveikatos ir saugos standartų.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo neviršijama to, kas būtina siekiant nustatytų tikslų Europos lygmeniu, ir to, ko reikia šiam tikslui pasiekti.

Atsižvelgiant į precedento neturinčią geopolitinę padėtį, didelę grėsmę Sąjungos saugumui ir precedento neturinčią investicijų į gynybą mastą per ateinančius ketverius metus, siūlomas politinis požiūris yra proporcingas nustatytų problemų mastui ir rimtumui. Pasiūlymu siekiama stiprinti valstybių narių gynybos parengtį taikant priemones, kuriomis siekiama užtikrinti sklandų visos ES gynybos rinkos veikimą, atsižvelgiant į masinį ir neatidėliotiną gynybos gamybos pajėgumų didinimą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Komisija siūlo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą. Tai tinkamiausia teisinė priemonė, nes tik reglamentas, kurio vienodas taikymas, privalomas pobūdis ir tiesioginis taikymas gali užtikrinti būtiną vienodumo laipsnį, kurio reikia gynybos parengties projektų įgyvendinimui palengvinti.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis procesas buvo išsamus, jį sudarė iki 2025 m. balandžio 22 d. vykdyta visuomenės apklausa, taip pat keletas tikslinių susitikimų su valstybėmis narėmis, atitinkamais Sąjungos verslo atstovais ir kitais pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais. Per šį konsultacijų procesą, taip pat pasinaudojant Komisijos patirtimi įgyvendinant atitinkamus teisės aktus buvo nustatytos pagrindinės kliūtys ir sunkumai ES reglamentavimo aplinkoje. Remiantis gauta vertinga informacija ir Komisijos ekspertinėmis žiniomis, šiame reglamente išdėstytais pasiūlymais siekiama spręsti šiuos pagrindinius klausimus ir padidinti bendrą ES reglamentavimo sistemos veiksmingumą.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma

- **Poveikio vertinimas**

Savo 2025 m. kovo 6 d. išvadose Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją paspartinti „darbą visomis kryptimis, kad per ateinančius penkerius metus būtų ryžtingai padidinta Europos gynybos parengtis“. Be to, tose pačiose išvadose Europos Vadovų Taryba aiškiai paragino Komisiją skubiai imtis tolesnių veiksmų siekiant supaprastinimo saugumo ir gynybos srityse.

Kadangi šis pasiūlymas, kuriuo siekiama remti greitą Europos gynybos pramonės prisitaikymą prie naujos geopolitinės aplinkos ir padėti nuo 2023 m. pradžios kariaujančiai šaliai, skubus, atlikti poveikio vertinimo prieš priimant gynybos parengties bendrąjį rinkinį nebuvo įmanoma. Per tris mėnesius nuo šio pasiūlymo priėmimo Komisija pateiks tarnybų darbinį dokumentą, siekdama išsamiai pagrįsti šį teisėkūros veiksmą ir paaiškinti jo tinkamumą nustatytiems politikos tikslams pasiekti pagal atitinkamas geresnio reglamentavimo taisykles.

Pasiūlymas susijęs su ribotais ir tiksliniais teisės aktų pakeitimais. Šie pakeitimai atliekami remiantis patirtimi, įgyta įgyvendinant teisės aktus. Pakeitimai nedaro didelio poveikio politikai, o tik užtikrina veiksmingesnį ir efektyvesnį įgyvendinimą. Dėl tikslinio šių pakeitimų pobūdžio ir atitinkamų politikos galimybių trūkumo poveikio vertinimas nebūtinai. Tačiau pridėdamame komunikate nagrinėjami tokių priemonių poveikio aspektai, įskaitant šiuo tikslu atliktos ES visuomenės apklausos rezultatų analizę.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Tikimasi, kad pasiūlymas įsteigti vieną bendrą kontaktinį punktą su leidimais susijusioms gynybos sektoriaus procedūroms kartu su paspartinta leidimų išdavimo procedūra turės teigiamą poveikį siekiant kuo labiau sumažinti MVĮ, didelių bendrovių ir kitų gynybos sektoriaus suinteresuotųjų subjektų patiriamas reikalavimų laikymosi išlaidas. Įsteigus vieną bendrą kontaktinį punktą valstybėse narėse, bendrovėms nebereikės kreiptis į kelias institucijas ir administracines įstaigas, kad gautų leidimus, todėl administracinėms užduotims atlikti reikės mažiau laiko ir išteklių. Šis administracinių procedūrų supaprastinimas gerokai sumažins neapibrėžtumą, suteiks gynybos bendrovėms daugiau tikrumo ir nuspėjamumo, todėl jos galės labiau pasitikėti savo gynybos parengties veikla.

Paspartinta procedūra, kurią taikant daroma prielaida, kad leidimas buvo išduotas, jei iki nustatyto termino negautas atsakymas, taip pat paspartins leidimų išdavimo procesą, o gynybos bendrovės galės greičiau pradėti savo projektus, sumažės vėlavimų ir atitinkamų išlaidų. Šis racionalizuotas procesas padidins ES gynybos sektoriaus konkurencingumą, ypač MVĮ, nes jos galės greičiau reaguoti į kintančias rinkos sąlygas ir klientų poreikius. Dėl veiksmingesnio ir nuspėjamesnio leidimų išdavimo proceso ES gynybos sektorius taps patrauklesnis tiek vidaus, tiek užsienio investuotojams, o tai galėtų paskatinti didesnes investicijas ir augimą šiame sektoriuje.

Tai palengvins prekybą gynybos sektoriuje, visų pirma MVĮ, nes jos galės lengviau eksportuoti savo produktus ir paslaugas ir taip prisidės prie tarptautinės prekybos augimo. Sukūrus vieną bendrą kontaktinį punktą ir paspartintą procedūrą taip pat bus palengvintas ES gynybos bendrovių ir jų tarptautinių partnerių bendradarbiavimas, skatinant rengti bendrus projektus ir bendradarbiauti, kartu užtikrinant tarptautinių susitarimų ir proporcingų reikalavimų laikymąsi, kad būtų kuo labiau sumažinta MVĮ ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams tenkanti administracinė našta.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Valstybės narės prašymu parama, skirta pajėgumams stiprinti, kuria remiamas bendro kontaktinio punkto įsteigimas arba veikimas, bus tinkama finansuoti pagal Europos gynybos pramonės programą (EGPP), kai ji bus priimta, neviršijant sutarto programos paketo. Parama

pajėgumų stiprinimui pagal šį pasiūlymą patenka į paramos veiksmų pagal EGPP taikymo sritį. Dėl riboto poveikio biudžetui finansinė teisės akto pasiūlymo pažyma rengiama nebus.

5. KITI ELEMENTAI

- **Igyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Netaikoma

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šiuo reglamentu nustatomi racionalizuoti leidimų gynybos parengties projektams išdavimo procesai. Visiems gynybos parengties projektams bus naudinga tai, kad valstybės narės paskirs nacionalinę kompetentingą instituciją, veiksiančią kaip vienas bendras kontaktinis punktas, atsakingą už leidimų išdavimo koordinavimą ir palengvinimą, rekomendacijų teikimą ekonominės veiklos vykdytojams, užtikrinimą, kad informacija būtų viešai prieinama ir kad visus dokumentus būtų galima pateikti skaitmeniniu būdu. Reglamente nustatyti išsamūs leidimų išdavimo procedūrų terminai. Pasiūlymas dera su Sąjungos teisės aktais dėl leidimų išdavimo.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl spartesnio leidimų gynybos parengties projektams išdavimo**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) kaip pažymėta Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos parengties 2030 m.³, Sąjunga susiduria su aktualia ir didėjančia grėsme, susijusia su plataus masto konflikto Europoje grįžimu. Reaguojant į šį didėjančią iššūkį, būtina, kad Sąjunga imtųsi ryžtingų veiksmų savo gynybos parengčiai stiprinti. Būtina skubiai padidinti Europos gynybos parengtį siekiant užtikrinti, kad ne vėliau kaip iki 2030 m. Europa turėtų tvirtą ir pakankamą Europos gynybos poziciją. Remiantis prognozėmis, kad priemonės, pasiūlytos pagal Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos parengties 2030 m. pateiktą planą „ReArm Europe“, bus laipsniškai įgyvendintos, investicijos į gynybą per ateinančius ketverius metus galėtų siekti bent 800 mlrd. EUR. Vienas iš esminių šių pastangų aspektų yra poreikis didinti Sąjungos gynybos gamybos pajėgumus, kad ji galėtų veiksmingai reaguoti į kylančias grėsmes saugumui. Norint pasiekti šį tikslą, labai svarbu supaprastinti ir suderinti reglamentavimą. Racionalizuodama ir derindama reglamentavimo sistemas, Sąjunga gali sukurti palankesnę aplinką gynybos pramonei veikti, diegti inovacijas ir kurti reikiams pajėgumams siekiant užtikrinti Europos saugumo ir gynybos parengtį;
- (2) šiomis aplinkybėmis gynybos parengtis turėtų būti suprantama kaip valstybių narių gebėjimas numatyti su gynyba susijusias krizes, užkirsti joms kelią ir į jas reaguoti, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/81/EB⁴, taikant aktyvų ir koordinuotą požiūrį. Tai apima gynybos pramonės pajėgumų, reikalingų būtiniais ištekliams, pajėgumams ir infrastruktūrai įsigyti ir išlaikyti, užtikrinimą, kad būtų galima veiksmingai reaguoti į tokias krizes;
- (3) kuriant arba plečiant įrenginius, infrastruktūrą ir vykdant veiklą, susijusią su gynybos parengtimi, dažnai reikia teikti paraiškas dėl kelių atitinkamų leidimų ir patvirtinimų.

²³

⁴ Baltoji knyga dėl Europos gynybos parengties 2030 m., JOIN(2025) 120 *final*, 2025 m. kovo 19 d.
2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičianti direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (OL L 216, 2009 8 20, p. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

Esami įvairių sričių vertinimo leidimų išdavimo procesai dažnai yra ilgi ir sudėtingi. Tos procedūros šiuo metu nėra grindžiamos jokiais Sąjungos masto nuostatomis dėl paspartintų procesų, susijusių su gynybos parengties veikla, o tai trukdo laiku didinti gynybos gamybą ir susijusią infrastruktūrą, taip pat gynybos parengties veiklą ir investicijas, kurios yra labai svarbios siekiant patenkinti atsirandančius saugumo poreikius;

- (4) nacionalinis leidimų išdavimo procesas padeda užtikrinti, kad gynybos parengties projektai būtų saugūs, patikimi ir atitiktų aplinkos, socialinius ir kitus saugos reikalavimus. Sąjungos aplinkos teisėje nustatytos bendros nacionalinių leidimų išdavimo procedūrų turinio sąlygos, kuriomis užtikrinamas aukštas aplinkos apsaugos lygis ir sudaromos sąlygos tvariai išnaudoti Sąjungos potencialą žaliavų vertės grandinėje;
- (5) be to, nenuspėjamumas, sudėtingumas ir dažnai pernelyg ilga nacionalinių leidimų išdavimo procesų trukmė kenkia investicijų saugumui, kuris yra reikalingas siekiant veiksmingai stiprinti valstybių narių gynybos parengtį. Atitinkamiems projektams skirtų leidimų išdavimo proceso struktūra ir trukmė valstybėse narėse taip pat gali būti labai skirtinga. Todėl, siekdamas užtikrinti ir paspartinti veiksmingą jų įgyvendinimą, valstybės narės gynybos parengties projektams turėtų taikyti racionalizuotus ir nuspėjamus leidimų išdavimo procesus;
- (6) nors kai kurios valstybės narės ėmėsi arba, tikėtina, imsis priemonių, kad paspartintų leidimų išdavimo gynybos pramonės srityje procesus, tai gali būti daroma skirtingais būdais, todėl atsirastų kliūčių vidaus rinkos veikimui gynybos sektoriuje. Paaiškėjo, kad skirtingi nacionalinės teisės aktai, susiję su gynybos projektams skirtų leidimų išdavimo procesu, tampa kliūtimis Europos atitinkamų gynybos produktų tiekimo grandinėms. Siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą, būtina nustatyti suderintas leidimų išdavimo procesų paspartinimo taisykles;
- (7) nors Sąjungos institucijos gali teikti gaires ir sistemas, atsakomybė už leidimų išdavimą ir paspartintų leidimų išdavimo procedūrų palengvinimą visų pirma tenka valstybėms narėms. Valstybės narės turi geriausias galimybes įgyvendinti pokyčius, atitinkančius jų konkrečią administracinę ir reglamentavimo aplinką;
- (8) reikia skubiai sumažinti leidimų gynybos parengties projektams išdavimo procesų sudėtingumą ir trukmę. Nustatydama nacionalines leidimų išdavimo sistemas, pagal kurias pirmenybė teikiama šiems projektams ir užtikrinamas greitas jų nagrinėjimas, Sąjunga siekia ne vėliau kaip iki 2030 m. padidinti savo gynybos gamybos pajėgumus ir parengtį;
- (9) siekiant spręsti šiuos uždavinius, gynybos pramonei turėtų būti naudingos taisyklės, kurios, kaip įrodyta, yra veiksmingos racionalizuojant pramoninių leidimų išdavimo procesus. Siekiama sutrumpinti gynybos pramonės veiklai, įskaitant naujų gamyklų ir susijusios infrastruktūros statybą, esamų įrenginių plėtrą, bandymų aikštelių įrengimą, mokymą ir sertifikavimą, skirtų leidimų išdavimo terminus, kartu remiantis galiojančiomis taikytinomis nuostatomis ir jas išplečiant;
- (10) Sąjungos teisės, be kita ko, susijusios, pavyzdžiui, su vandeniu, atliekų tvarkymu, oru, ekosistemomis, buveinėmis, archeologine, biologine įvairove ir paukščių apsauga, laikymasis yra neatsiejama leidimų išdavimo procedūros dalis, taip pat ir gynybos sektoriuje. Tokios taisyklės yra viena esminių apsaugos priemonių siekiant užtikrinti, kad būtų užkirstas kelias neigiamam poveikiui arba jis būtų kuo labiau sumažintas. Tačiau siekiant užtikrinti, kad leidimų gynybos parengties projektams išdavimo

procedūros būtų nuspėjamos ir įgyvendinamos laiku, turėtų būti išnaudotos visos galimybės racionalizuoti reikiamus vertinimus ir leidimus, kartu nesumažinant, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos lygio. Šiuo atžvilgiu turėtų būti užtikrinta, kad reikiami vertinimai būtų sujungti ir taip būtų išvengta nereikalingo dubliavimosi;

- (11) siekdamas sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingai ir laiku išnagrinėti administracines paraiškas išduoti leidimus, susijusius su gynybos parengties veikla ir gynybos gamybos masto didinimu, valstybės narės turi užtikrinti, kad kompetentingos nacionalinės institucijos įgyvendintų paspartintas procedūras. Tos institucijos turėtų užtikrinti kuo greitesnį tokių paraiškų teisinį nagrinėjimą, kad būtų galima laiku reaguoti į gynybos parengties poreikius;
- (12) siekiant racionalizuoti komunikaciją, sumažinti administracinę naštą ir dar labiau paspartinti leidimų išdavimo procesą nustatant aiškius ir teisiškai privalomus terminus, ketinama įsteigti vieną bendrą kontaktinį punktą, skirtą pramonės paraiškoms dėl leidimų, susijusių su gynybos veikla, ir taip sudaryti sąlygas veiksmingai naudoti su gynyba susijusias pramonines prietaikas. Be to, tai suteiks tikrumo investuotojams, nes bus užtikrintas greitas prašymų išduoti leidimą nagrinėjimas ir sumažinta rizika investicijoms, susijusioms su ilgomis procedūromis;
- (13) siekdamas greičiau pasiekti visapusiškus bendrų kontaktinių punktų veiklos pajėgumus, valstybės narės turėtų, kiek įmanoma, pasinaudoti galimu papildomumu su esamais bendrais kontaktiniais punktais, pavyzdžiui, įsteigtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1735⁵ arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1252⁶;
- (14) be to, valstybės narės turėtų teikti būtiną administracinę paramą jų teritorijoje vykdomiems gynybos parengties projektams, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos juos laiku ir veiksmingai įgyvendinti, ypatingą dėmesį skirdamos tuose projektuose dalyvaujančių mažųjų ir vidutinių įmonių ir vidutinės kapitalizacijos įmonių poreikiams, teikdamos pagalbą, susijusią su taikytinų administracinių ir ataskaitų teikimo įpareigojimų laikymusi, informuodamos visuomenę, kad ji palankiau vertintų projektus, ir konsultuodamos projektų vykdytojus per leidimų išdavimo procesą;
- (15) Komisija gali teikti pajėgumų stiprinimo paramą bendram kontaktiniam punktui, įskaitant techninę pagalbą, mokymą, stebėseną ir vertinimą, siekdama plėtoti ir stiprinti gebėjimus, procesus ir išteklius, kuriuos bendri kontaktiniai punktai turi plėtoti šio reglamento taikymo tikslais. Tokios paramos gali prašyti valstybės narės ir ji bus įtraukta į rėmimo veiksmų pagal Europos gynybos pramonės programą [*įrašyti nuorodą priėmus EGPP*] taikymo sritį;
- (16) siekiant užtikrinti aiškumą dėl gynybos parengties projektų leidimo statuso ir apriboti galimo piktnaudžiavimo bylinėjimusi veiksmingumą, kartu nepakenkiant veiksmingai teisminei peržiūrai, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visi ginčai, susiję su leidimų gynybos parengties projektams išdavimo procesu, būtų išspręsti laiku. Tuo tikslu

⁵ 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1735 dėl priemonių sistemos Europos nulinio balanso technologijų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724, (Tekstas svarbus EEE) (OL L, 2024/1735, 2024 6 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

⁶ 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1252, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus ypatingos svarbos žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020, (OL L, 2024/1252, 2024 5 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

valstybės narės turėtų užtikrinti, kad projektų rengėjai turėtų galimybę naudotis paprastomis ginčų sprendimo procedūromis ir kad gynybos parengties projektai būtų skubiai nagrinėjami visose su projektais susijusiose administracinėse, teisminėse ir ginčų sprendimo procedūrose tiek, kiek tokios skubos procedūros numatytos nacionalinėje teisėje;

- (17) kad projektų rengėjams ir kitiems investuotojams būtų užtikrintas saugumas ir aiškumas, reikalingas gynybos parengties projektų plėtojimui didinti, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad su tokiais projektais susijęs leidimų išdavimo procesas nebūtų ilgesnis nei nustatyti terminai;
- (18) šiuo reglamentu, kai tinkama, nedaromas poveikis iš tarptautinės teisės kylantiems įpareigojimams;
- (19) kadangi šio reglamento tikslo valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) gynybos parengties projektas – veiksmų, investicijų ir priemonių rinkinys, kuriuo siekiama stiprinti valstybės narės arba kelių valstybių narių gynybos parengtį, be kita ko, plėtojant gynybos pramonę;
- (2) gynybos pramonė – visos įmonės, kurios kuria ir gamina su gynyba susijusius produktus, apibrėžtus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/43/EB 3 straipsnio 1 dalyje⁷;
- (3) gynybos parengtis – valstybės narės arba kelių valstybių narių pasirengimo reaguoti į su gynyba susijusią krizę, apibrėžtą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/81/EB⁸ 1 straipsnio 10 punkte, lygis;
- (4) vidutinės kapitalizacijos įmonė – vidutinės kapitalizacijos įmonė, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/697 2 straipsnio 15 punkte⁹;

⁷ 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo (OL L 146, 2009 6 10, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

⁸ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičianti direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (OL L 216, 2009 8 20, p. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

⁹ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092, (OL L 170, 2021 5 12, p. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

- (5) mažos vidutinės kapitalizacijos įmonės – įmonės, apibrėžtos Komisijos rekomendacijos (ES) 2025/1099 priede¹⁰;
- (6) leidimų išdavimo procesas – procesas, apimantis visus susijusius leidimus, įskaitant leidimus, būtinus gynybos parengties projektams rengti, plėsti, pertvarkyti ir vykdyti, ir visus būtinus administracinius veiksmus nuo patvirtinimo, kad paraiška yra išsami, iki atitinkamo bendro kontaktinio punkto pranešimo apie galutinį sprendimą dėl tos paraiškos;
- (7) projekto rengėjas – bet kuri gynybos parengties projektą rengianti įmonė ar įmonių konsorciumas;
- (8) mažosios ir vidutinės įmonės arba MVĮ – mažosios ir vidutinės įmonės, apibrėžtos Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB priedo 2 straipsnyje¹¹.

2 straipsnis

Bendras kontaktinis punktas

- 1. Ne vėliau kaip... [3 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] kiekviena valstybė narė atitinkamu administraciniu lygmeniu įsteigia arba paskiria vieną instituciją kaip bendrą kontaktinį punktą.
- 2. Bendras kontaktinis punktas atsako už leidimų gynybos parengties projektams išdavimo proceso palengvinimą ir koordinavimą ir už informacijos apie administracinių procesų racionalizavimą pagal 3 straipsnį teikimą, įskaitant informaciją projekto rengėjui apie tai, kada paraiška laikoma užbaigta pagal 5 straipsnio 6 dalį.
- 3. Pagal 1 dalį įsteigtas arba paskirtas bendras kontaktinis punktas yra vienintelis projekto rengėjo kontaktinis punktas leidimų vykdyti gynybos parengties projektą išdavimo procese. Jis praneša projekto rengėjui apie galutinį sprendimą tame procese.
- 4. Projektų rengėjams leidžiama visus su leidimų išdavimu susijusius dokumentus pateikti elektronine forma.
- 5. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad būtų atsižvelgta į visus atitinkamus konkretaus projekto atžvilgiu atliktus tyrimus arba išduotus leidimus ir kad nebūtų reikalaujama pakartotinių tyrimų ar leidimų, nebent pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę būtų reikalaujama kitaip.
- 6. Valstybės narės užtikrina, kad bendras kontaktinis punktas ir visos kompetentingos institucijos, atsakingos už bet kurį leidimų išdavimo proceso etapą, įskaitant visus procedūrinius etapus, turėtų pakankamai kvalifikuotų darbuotojų ir pakankamai finansinių, techninių ir technologinių išteklių, būtinų, be kita ko, kai tinkama, kvalifikacijai kelti ir perkvalifikuoti, kad galėtų veiksmingai vykdyti savo užduotis pagal šį reglamentą.
- 7. Leidimų išdavimo procese dalyvaujančios institucijos ir kitos suinteresuotos institucijos prieš prasidedant leidimų išdavimo procesui atitinkamam bendram kontaktiniam punktui nurodo ir praneša reikalavimus ir visą informaciją, kurios prašoma iš projekto rengėjo.

¹⁰ 2025 m. gegužės 21 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2025/1099 dėl mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių apibrėžties (OL L, 2025/1099, 2025 5 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1099/oj>).

¹¹ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo ([OL L 124, 2003 5 20, p. 36](http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

8. Valstybės narės prašymu Komisija gali padėti tos valstybės narės valdžios institucijoms stiprinti gebėjimus, kad būtų remiamas šio reglamento įgyvendinimas, visų pirma įsteigiant arba naudojant vieną bendrą kontaktinį punktą.

3 straipsnis

Internetinė prieiga prie informacijos

Valstybės narės suteikia visuomenei galimybę internetu centralizuotai ir lengvai prieinamu būdu susipažinti su toliau nurodyta informacija apie leidimų išdavimo procesus, susijusius su gynybos parengties projektais:

- (a) 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti bendri kontaktiniai punktai;
- (b) leidimų išdavimo procesas, įskaitant informaciją apie ginčų, susijusių su leidimų išdavimo procesu, sprendimą, įskaitant, kai taikytina, alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmus, jei tokios procedūros numatytos nacionalinėje teisėje;
- (c) finansavimo ir investavimo paslaugos;
- (d) finansavimo galimybės Sąjungos arba valstybių narių lygmeniu;
- (e) verslo rėmimo paslaugos, įskaitant, be kita ko, pelno mokesčio deklaracijas, vietos mokesčių įstatymus arba darbo teisę.

4 straipsnis

Spartesnis įgyvendinimas

Valstybės narės teikia administracinę paramą jų teritorijoje vykdomiems gynybos parengties projektams, ypatingą dėmesį skirdamos tuose projektuose dalyvaujančioms MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms, įskaitant mažas vidutinės kapitalizacijos įmones, be kita ko, teikdamos:

- (a) pagalbą, susijusią su taikytinų administracinių ir ataskaitų teikimo įpareigojimų vykdymu;
- (b) pagalbą projektų rengėjams visuomenės informavimo tikslais;
- (c) pagalbą projektų rengėjams leidimų išdavimo proceso metu, visų pirma MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms.

5 straipsnis

Leidimų išdavimo proceso trukmė

1. Leidimų gynybos parengties projektams išdavimo procesas, įskaitant atitinkamo leidimo išdavimą, neviršija [60] dienų.
2. Jei pagal gynybos parengties projektą vienoje vietoje reikia pastatyti kelis įrenginius ar padalinius, projekto rengėjas ir bendras kontaktinis punktas gali susitarti padalyti projektą į kelis mažesnius projektus, kad būtų laikomasi taikomų terminų.
3. Išimtiniais atvejais, kai to reikia dėl siūlomo gynybos parengties projekto pobūdžio, sudėtingumo, vietos ar dydžio, valstybė narė kiekvienu konkrečiu atveju gali vieną kartą pratęsti 1 dalyje nurodytus terminus ne daugiau kaip 30 dienų iki jų galiojimo pabaigos.

4. Jei valstybė narė mano, kad gynybos parengties projektas kelia išskirtinę riziką darbuotojų arba plačiosios visuomenės sveikatai ir saugai, ir kai reikia papildomo laiko nustatyti, kad buvo imtasi priemonių, skirtų nustatytinai rizikai pašalinti, ji gali pratęsti 1 dalyje nurodytus terminus 60 dienų per 30 dienų nuo leidimų išdavimo proceso pradžios.
5. Taikant 3 arba 4 dalį, bendras kontaktinis punktas raštu informuoja projekto rengėją apie pratęsimo priežastis ir datą, kada tikimasi priimti galutinį sprendimą.
6. Ne vėliau kaip per 15 dienų nuo paraiškos išduoti leidimą gavimo dienos atitinkamas bendras kontaktinis punktas patvirtina, kad paraiška yra išsami ir ar taikomas šis reglamentas, arba, jei projekto rengėjas neišsiuntė visos paraiškai išnagrinėti reikalingos informacijos, nepagrįstai nedelsdamas paprašo projekto rengėjo pateikti išsamią paraišką, nurodydamas, kokios informacijos trūksta. Jei antrą kartą laikoma, kad pateikta paraiška yra neišsami, bendras kontaktinis punktas per [15] dienų nuo antrojo pateikimo gali antrą kartą prašyti pateikti informaciją. Bendras kontaktinis punktas neprašo informacijos srityse, kurios neįtrauktos į pirmąjį prašymą pateikti informaciją, ir turi teisę tik prašyti papildomų įrodymų nustatytai trūkstamai informacijai papildyti. Bendro kontaktinio punkto patvirtinimo, kad paraiška yra išsami, data laikoma tos paraiškos leidimų išdavimo proceso pradžia.
7. Šiame straipsnyje nustatyti bet kurios leidimų išdavimo procedūros terminai nedaro poveikio trumpesniems valstybių narių nustatytiems terminams.
8. Jei bendras kontaktinis punktas per 1 dalyje nustatytą ir, kai taikytina, pagal 3 ir 4 dalis pratęstą terminą projekto rengėjui nepraneša apie leidimų išdavimo proceso rezultatus, laikoma, kad paraiškoje nurodyti leidimai yra išduoti. Bendras kontaktinis punktas projekto rengėjui nedelsdamas pateikia rašytinį patvirtinimą, kuriame nurodo, kad leidimai buvo netiesiogiai suteikti remiantis pateikta paraiška.

6 straipsnis

Planavimas

1. Nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, atsakingos už planų, įskaitant zonų nustatymą, teritorijų planus ir žemės naudojimo planus, rengimą, kai tinkama, į tokius planus įtraukia nuostatas dėl gynybos parengties veiklos, projektų ir būtinos infrastruktūros plėtojimo. Siekdamas palengvinti gynybos parengties projektų rengimą, valstybės narės užtikrina, kad visi atitinkami teritorijų planavimo duomenys būtų prieinami internete pagal 3 straipsnį.
2. Kai į planus įtraukiamos nuostatos dėl gynybos parengties projektų ir jiems reikalingos infrastruktūros plėtojimo ir jei atliekamas vertinimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB¹² ir Tarybos direktyvos 92/43/EEB¹³ 6 straipsnį, tie vertinimai sujungiami. Kai taikytina, atliekant bendrą vertinimą taip pat nagrinėjamas poveikis vandens telkiniams, kuriems gali būti daromas poveikis, kaip nurodyta Europos

¹² 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

¹³ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB¹⁴. Kai aktualu, reikalaujama, kad valstybės narės įvertintų esamos ir būsimos veiklos poveikį jūrų aplinkai, įskaitant sausumos ir jūros sąveiką, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/89/ES¹⁵ 4 straipsnyje, tas poveikis taip pat įtraukiamas į bendrą vertinimą. Tai, kad vertinimai sujungiami pagal šią dalį, neturi turėti įtakos jų turiniui ar kokybei. Bendras vertinimas atliekamas laikantis šiame reglamente nustatytų terminų.

7 straipsnis

Gynybos parengties projektų prioritetinis statusas

Visos ginčų sprendimo procedūros, bylinėjimasis, apeliaciniai skundai ir teisminės teisių gynimo priemonės, taip pat visi administraciniai procesai, susiję su gynybos parengties projektais nacionaliniuose teismuose, organuose ar kolegijose, įskaitant tarpininkavimo ar arbitražo atvejus, jei jie numatyti nacionalinėje teisėje, laikomi skubiais, jei ir tiek, kiek nacionalinėje teisėje dėl atitinkamų leidimų išdavimo procesų numatytos tokios skubos procedūros, ir su sąlyga, kad gerbiamos taikytinos asmenų ar vietos bendruomenių teisės į gynybą. Gynybos parengties projektų rengėjai, kai taikytina, dalyvauja tokiose skubos procedūrose.

8 straipsnis

UNECE konvencijų taikymas

Šiuo reglamentu, kai tinkama, nedaromas poveikis įsipareigojimams pagal 1998 m. birželio 25 d. Orhuse pasirašytą Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais ir pagal 1991 m. vasario 25 d. Espe pasirašytą JT EEK konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste ir jos 2003 m. gegužės 21 d. Kyjive pasirašytą Strateginio aplinkos vertinimo protokolą.

9 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas tik tam, kad būtų patenkintos po tos datos pateiktos paraiškos dėl gynybos parengties projektų.

¹⁴ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus, (OL L 327, 2000 12 22, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

¹⁵ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema, (OL L 257, 2014 8 28, p. 135, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj>).

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė